

קיימות והעיר הגדולה\ יוני קונר

עיר מקיימת וגם עושה - האומנם?!

ממש צמוד לתל אביב יש עיר המפארת את שמה כעיר הגנים של ישראל. רמת גן היא עיר עם המון גנים, עם הפארק הלאומי של ישראל, 1000 דונם של גן חיות ועוד לא מעט שטחים פתוחים וחקלאים. האם זה מספיק בשביל להיות עיר גנים, עיר ירוקה? האם עיר המבטיחה בשמה גנים ואיכול חיים אכן מקיימת?

בסיוור אנו נקח את רמת גן כמקרה מבחן לעיר מקיימת*. נכיר מהן עשרת המדדים אשר הוצבו ע"י מרכז השל ומרכז לקיימות מקומית לעיר מקיימת ונבחן האם רמת גן (וגם ערים אחרות) עומדות במדדים אלו.

במסגרת הסיוור נעבור שלוש תחנות אשר ייצגו חלק מהתפיסה של עיר מקיימת:

1. ביקור בבית ספר "נמעים" לחינוך סביבתי. בית ספר אשר היה על סף סגירה בגלל מיעוט הילדים בשכונה בו הוא נמצא, מנהלת בית הספר לקחה יוזמה והגשימה חלום ופתחה בבית הספר מסלול לחינוך סביבתי אשר החל מכתה בשכבה וגדל לשלוש כיתות בשכבה. מנהל בית הספר תציג לנו את האני מאמין של בית הספר, אורחות החיים ואופי הלימודים. לאחר הפגישה נדון בנושא ונוסיף גם את האלמנטים החברתיים של בית ספר הדורש תשלום הורים חודשי עבור פעילות המסלול הייחודי ומשמעות של מסלול "פרטי" בשכונה נכשלת.
2. הפארק הלאומי הוא אחת הגאונות הגדולות של העיר, הרבה פאתוס לווה בתהליך ההקמה של הפארק הלאומי והיום הוא משמש כמקום מפלט של תושבים רבים כמקום בילוי, רוגע וספורט. הפארק מושך אליו ומאפשר קיום של מיני בעלי חיים שונים ותורם לעושר מגוון המינים בעיר או שמא הגינון העירוני רק פוגע עוד במגוון. בביקור בפארק נעמוד על סוגיות סביבתיות וחברתיות שונות שהפארק מזמן בנוסף נתנסה בתרגיל להכרת מגוון מיני בעלי החיים בעיר.
3. מנהל עירוני בעל שקיפות ומעורבות תושבים הוא אחת מהמאפיינים החשובים במדדי עיר מקיימת. בימים אלו כאשר ראש עיריית רמת גן נחקר ומומלץ להעמידו לדין על שוחד, מרמה, הלבנת הון והפרת אמונים נפגש עם פעילים עירוניים אשר יציגו לנו את הפעילויות הנעשות בעיר עם ומול העירייה למען יצירת עיר מקיימת. נכיר את פעילות משמר המועצה של החברה להגנת הטבע ונראה כיצד תושבים יכולים לחולל שינוי סביבתי חברתי בעיר.

"זהות במסע" – יום אדום ירוק\ החממה של הן

אתם מוזמנים למסע אישי וחברתי ברחובות תל-אביב.

במסע נערער ונהרהר על היבטים שונים שמגבשים את זהותנו, ובעיקר על הדרך בה גיבוש הזהות אישית יוצר חברה אחרת.

האתרים השונים בהם נבקר (משדרות רוטשילד ועד גן מאיר), האנשים שנפגוש בדרך, הפעילויות המגוונות וסיפורים שנשמע - כל אלו ישמשו לנו כלים להתמודדות עם שאלת הזהות ומרכיביה.

במהלך המסע תיקחו חלק בפעילויות ברחבי העיר, בהן תפגשו את הנורמות החברתיות שאנו חיים בהם. לאחר מכן ניפגש באלטרנטיבות שיוצגו בשלושה סיפורים אישיים של גיבוש זהות, בשלושה תחומים שהם חלק ממרכיבי הזהות של רובנו, והיו אירוע מחולל עבור בעלי הסיפורים.

המסע מיועד לבני נוער בגילאי התיכון, והוא מהווה את הפרוייקט של החממה שלנו. מטרתנו לעורר מודעות לאפשרות של כל אדם להשפיע על מי הוא יהיה וכיצד יחיה, וליכולתו להשפיע ולשנות את הסביבה שלו. לגבש את זהותו מתוך בחירה, בעיניים פקוחות ומודעות.

ביום אדום-ירוק נתמקד בשאלה כיצד זהותנו מושפעת מן הסביבה בה אנו חיים, וכיצד אנו משפיעים ויכולים להשפיע על החברה. אתם מוזמנים להצטרף אלינו, לחוות ולשמוע, ועל הדרך לבקר, למשב, להעיר ולהאיר את הפרוייקט שלנו, רגע לפני שהוא עובר לשלב הבא- מסע עם בני נוער.

מספר המקומות מוגבל ל-20 אנשים, כדאי להירשם מראש.

עונת הנדידה: על הקשר בין הגירה וסביבה לנועה סביר וערן סגל

"אנחנו לא מתכוונים לפעול בניגוד לחוק אלא רק להרים את החוק מהרצפה. משטרת ישראל וכל רשויות השלטון האחרות מגלות אוזלת יד בכל הקשור בטיפול בתופעת המסתננים ויש צורך שהתושבים יקומו ויעשה מעשה - אולי זה יעורר את המשטרה". כך אמר ברוך מרזל בראיון לערוץ שבע בעניין הקמת "משמר השכונות" בדרום תל אביב.

כבר אי אפשר להתעלם מזה- עשרות אלפי בני אדם קמים והולכים ברגל לישראל ולאירופה מאפריקה. אלפים עולים על מטוסים וסירות מאסיה לאירופה וארה"ב. מהגרי עבודה, פליטים ומה שביניהם- כך או כך כולם באים ממצוקה למצוא מזור במערב. אם נצרף את מספר הפליטים למספר מהגרי העבודה נמצא מגמה שקיימת גם באירופה ובארצות הברית. מה הגורם למצוקות המובילות אנשים לנדוד לצד השני של העולם? מדוע הנדידה היא חד צדדית? כיצד המערב מגיב ולמה?

כאשר מתבוננים על מה שמוליד ומתחזק משברים שונים בעולם השלישי, הדוחפים את בניו להגר בהמוניהם למערב, קשה להתעלם מהשפעותיה של הפעילות האינטנסיבית של המערב באותן מדינות. ההשפעות הן סביבתיות: למשל, ניצול ושימוש יתר במשאבי טבע, הטמנת פסולת מערבית באפריקה, שינוי אקלים הנגרמים עקב זיהום שמקורו במדינות המתועשות ועוד. באותה מידה ההשפעות הן גם כלכליות: עוני ושעבוד שמתקבעים כמקומו של העולם השלישי מאז ימי הקולוניאליזם בעבר, ועד לשלטון התאגידים הרב לאומיים בהווה. מתוך כך אנו רואים סוגיה זו כאחת מבין רבות המייצגות את הקשר בין המשבר הסביבתי למשבר הכלכלי חברתי- הן במישור העולמי והן במישור המקומי.

ההתמודדויות בארץ ובעולם עם תופעת ההגירה ועם האתגרים הרבים, שהיא מציבה, נעות בסקאלה בין דחייה אלימה (כמו זו שמציע מרזל, חוק הרעלות בצרפת ודומיהם) לבין ניסיונות לקליטה ושילוב במערכת הקיימת. מי הם הכוחות העומדים מאחורי גישות אלו? מה הן הפתרונות ומה הן הבעיות העולות מיישומן? האם יש דרך שלישית?

בסיוור ננסה להבחין ולדון בהשפעת תופעת ההגירה והפלימות על מרקם החיים בדרום תל אביב. ננסה להבין כיצד באים לידי ביטוי האתגרים הגלובליים בשדה המקומי. כלומר, באיזה מובן הצרות של אפריקה הן הצרות שלנו? האם יש קשר בין אורח החיים שלנו לצרות של אפריקה? האם אנחנו מוכנים להשתנות באמת בכדי לשנות את המגמה?

סיור חירייה \ גילי טורן

בלב המטרופולין, יש הר. אם ארצה לדייק מצוי תל, שנבנה לאורך חמישים שנה. ההר הזה מורכב משאריות החברה שלנו, מהפסולת, ואי אפשר להתעלם ממנו. "חירייה" תל הפסולת, מספר סיפור, על חברה צעירה, שהזיזה את המפגעים הצידה, הרחיקה אותם, עד לשלב שבו אי אפשר היה להמשיך. 80 מטרים על פסולת באמצע המדינה לא ניתנים להדחקה...

"חירייה" מספרת לנו על בעיה סביבתית, בבד בבד עם בעיות חברתיות, חוסר צדק. בסיוור נסקור את ההיסטוריה של המקום: מכפר ערבי עם אדמה פורייה למעברת עולים ששוכנת סמוך למזבלה ועד למזבלה פראית רווית בעיות. נחשף למצב כפי שהוא היום- הטמנת הפסולת באדמת הדרום והפיכתו לחצר האחורית. ואי אפשר בלי אופטימיות: נתוודע לפתרונות הקיימים, לתיקונים האפשריים והרצויים. הסיוור ישתמש באתר כחקר מקרה להתבוננות בקשר ההדוק בין חברה לסביבה גם ברמת העוולות וגם ברמת אפשרויות התיקון. מזמינה אתכם להצטרף: כי משהו טוב קורה בחירייה!

יפו-ד' \ עמוס אדאוי וליאת סגל

ברוכים הבאים לארץ תל אביב.. המסעדה הפופולארית ביותר באזור....

שף ראשי- עיריית ת"א

סו-שף – מנכ"ל עיריית ת"א

תפריט :

מנה ראשונה : (יפו-ד' במראה)

שכונת יפו ד' במיגון עמוק על מצע של קוקאין ברוטב גזענות עולים, עם טבעות סוציו אקונומיות הדוקות בטעמי אבטלה ורישומי פלילים.

מנת ביניים : (יפו ד' של מחר)

שכונת יפו-ד' במרקם עדין של אוכלוסיות חלשות בניחוחות המזרח (הקרוב)

עם נגיעות אקטיביות מפולפלות בטעמי שינוי וסולידאריות חברתית.

מנה עיקרית : (יפו-ד' חזון)

שכונת יפו-ד' סטייק קהילתי עשוי טוב בשאיפות מתקתקות בשילוב פעימות תרבות עשירות

פחממות חינוך תזונתיים מבושלים בכיסוני דיור מרווחים ברוטב של

שגשוג ושאיפות.

מה תאכלו?

סיור תחבורה תל אביב – יפן\ שחף פטישי

זולה או יקרה, מזהמת או נקייה, נגישה או מרוחקת, ולמי היא בכלל מיועדת?
ניתן ללמוד הרבה על עיר דרך הכרת התחבורה בה. למי היא זמינה ולמי פחות, מה הוא סדר העדיפויות. מה היעוד של אזורים שונים בעיר וכמה אנרגיה צריך להשקיע בכדי להגיע ממקום למקום. נושא התחבורה הוא אחד מהבוערים ביותר בכל מערכת בחירות בעיר, אולי משום שהוא רלוונטי לכולם ומהווה מפגש קלאסי בין הסביבתי לחברתי. בסיור בנושא ננסה לרדת לעומק הסוגיות הקשורות לאופי התחבורה בעיר, מה המצב הקיים ולמה, ואילו תוכניות חלופיות ישנן לשיפור המצב. הסיור יכלול התנסות באמצעי תחבורה שונים. ובתקווה גם פגישה עם חבר מועצה העוסק בתחום התחבורה.

“...זהירות מהמירווח...” (ע. פרלמוטר)

עיר לבנה עיר שחורה - סיור בנווה שאנן\ החממה לחינוך פוליטי

נווה שאנן שהוקמה לפני קום המדינה כבת חורגת ליפו, הפכה, לאחר הקמתה לבת חורגת לת"א.

היא לא הצליחה לתפוס את מקומה בתודעה הציבורית כדוגמא לציונות המרוגנית, ונשארה שכונת ביניים מוזנחת ועלובה. התחנה המרכזית שהוקמה עליה חתמה את גורלה והפכה אותה לחצר האחורית של תל אביב ול"עיר המקלט" למהגרי עבודה, פליטים, נרקומנים וזונות.

סקירה מהירה של תוצאות החיפוש "נווה שאנן" בגוגל תלמד אותנו על שני תהליכים שקורים במקביל. האחד: עיריית תל אביב החליטה להפסיק את ההזנחה וההתעלמות מהשכונה ועומדת להפעיל מספר תוכניות שמטרתן, במילותיהם, "לנקות" את האזור מכל תחלואיו ולהפוך אותו למתחם צעירים תוסס. והשני: קבוצות רכישה ויזמים מעוניינים לקנות נכסים באזור על מנת ליהנות בקרוב מפירות השיקום ומעליית המחירים הצפויה בעקבותיו.

דרך סיור בשכונת נווה שאנן, נבחן סוגייה "ירוקה-אדומה" מרתקת. נצא למסע המתחיל בהיסטוריה של השכונה, בנייתה הפיזית והבנתיה התרבותית-פוליטית כעיר שחורה לעיר הלבנה. נמשיך בהווה ובהוויה היוזימית של השכונה הכי מוחלשת ומוזנחת בעיר. נשוחח על עתיד השכונה "כדבר הבא" של תל אביב והאם ניתן לפעול מול כוחות ג'נטריפיקציה (=תהליך עירוני-חברתי של חדירת אוכלוסייה מהמעמד הבינוני והגבוה לשכונות חלשות במרכזי ערים תוך שינוי מתמשך של אופי השכונה).

הסיור שלנו רוצה לראות את השכונה ודייריה ולשאול האם אפשר לשקם אותה למענם ולא כנגדם.